

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta

Pöytäkirja

Aika 14.05.2024 16:00 - 17:10

Paikka Askonkatu 2, 4. krs, kokoustilat Salpausselkä/Vesijärvi

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Osallistujat	Wallenius Jani	puheenjohtaja	
	Storlöpare Janne	I varapuheenjohtaja	
	Kaasinen Hannu	II varapuheenjohtaja	
	Similä Neea	jäsen	poistui esteellisenä §:n 39 käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 16.23-16.29
	Ruhberg Jukka	jäsen	poistui esteellisenä §:n 39 käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 16.23-16.29
	Heikkinen Minna	jäsen	
	Öster Kirsi	jäsen	
	Uhrman Jani	jäsen	
	Kupiainen Anna Kaisa	jäsen	
Ylä-Soininmäki Tauno	jäsen		
Alho Olli	kaupunkikehitysjohtaja, esittelijä		
Sivonen Markku	rakennuslupapäällikkö, asiantuntija		
Alaluukas Juha	ympäristölupapäällikkö, asiantuntija		

Lääkkö Essi	kaupungineläinlääkäri, asiantuntija	
Nordberg Pia	valmistelusihteeri, pöytäkirjanpitäjä	
Yrjölä Tiia	jätehuoltopäällikkö	asiantuntijaesittely saostus- ja umpisäiliölaitteen kuljetusjärjestelmän valmistelusta klo 16.05- 16.15

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Poissa	Kempainen Mika	rak.- ja ymp.valv. johtaja, esittelijä	

Rakennus- ja ympäristölupautakunnan puolesta

Jani Wallenius

Pia Nordberg

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Minna Heikkinen

Anna Kaisa Kupiainen

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa

<http://www.lahti.fi> 21.05.2024

Pia Nordberg
valmistelusihteeri

§	Otsikko	Sivu
§ 36	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
§ 37	Pöytäkirjan tarkastajat	6
§ 38	Viking Malt Oy, mallastamo, ympäristöluvan rauettaminen, Niemenkatu 18, Lahti	7
§ 39	Polttimon prosessilämpökeskuksen ympäristöluvan rauettaminen, Lahti Energia Oy, Niemenkatu 18, Lahti	20
§ 40	St1 Oy, bioetanolilaitoksen ympäristöluvan rauettaminen, Kasaajankatu 13, Lahti	30
§ 41	Lahden kaupungin rakennusjärjestysehdotuksen asettaminen nähtäville	40
§ 42	Tiedoksi merkittävät asiat	47
§ 43	Muut asiat	48

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupautakunta, 14.05.2024

§ 36

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Rakennus- ja ympäristölupautakunta

Pöytäkirja

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupautakunta, 14.05.2024

nro 5

§ 37

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin jäsenet Minna Heikkinen ja Anna Kaisa Kupiainen.

Rakennus- ja ympäristölupalaakunta
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalaakunta, 14.05.2024

§ 38

Viking Malt Oy, mallastamo, ympäristöluvan rauettaminen, Niemenkatu 18, Lahti

1940/11.01.00.01/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Ympäristönsuojelutarkastaja Sanna Ukkola, p 044 716 1295

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla laakunta tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Lautakunta päättää rauettaa ympäristöluvan, joka koskee Viking Malt Oy:n mallastamon toimintaa osoitteessa Niemenkatu 18, Lahti ja antaa samalla tarvittavat lopettamiseen liittyvät määräykset.

Samalla laakunta tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Tiivistelmä

Viking Malt Oy on toimittanut 27.3.2024 Lahden rakennus- ja ympäristölupalaakunnalle hakemuksen mallastamotoiminnan ympäristöluvan rauettamiseksi, koska Viking Malt Oy on lopettanut mallastamon toiminnan.

HAKEMUS

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Luvan hakija:

Viking Malt Oy

PL 22, 15141 Lahti

Yhteyshenkilö:

Sanna Kujala, etunimi.sukunimi@vikingmalt.com

LAITOS JA SEN SIJAINTI

Viking Malt Oy

Niemenkatu 18, 15140 Lahti

Kiinteistötunnus 398-4-4302-1

LUVAN RAUKEAMISEN PERUSTE

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 88 § 1 momentin 1. kohta.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojelulain 34 §:n mukaisen lupa-asian ja tämän johdosta myös ympäristönsuojelulain 88 §:n mukaisen luvan raukeamisen ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen eli Lahden kaupungin rakennus- ja ympäristölupalautakunta.

ASIAN VIREILLETULO

Viking Malt Oy on jättänyt ympäristöluvan rauettamishakemuksen
27.3.2024.

ASIAA KOSKEVA LUPA

Rauetettava ympäristölupapäätös:

Viking Malt Oy:n mallastamolle on myönnetty ympäristölupa 6.7.2007 (Nro YSO/73/2007, Dnro HAM-2003-Y-627-111). Ympäristölupa on siirretty Hämeen ELY-keskukselta Lahden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen valvontaan 30.10.2014.

LUVAN VARAISEN TOIMINNAN LOPETTAMINEN

Toiminnot

Lahden Polttimo aloitti toimintansa Niemenkadulla vuonna 1883. Kaupparamallastustoiminta on aloitettu Lahdessa vuonna 1943. Vuonna 1984 maltaiden jatkojalostukseen rakennettiin mallasuutetehdas. Lahden Polttimo Oy:n tuotantoyksiköt yhtiöitettiin omiksi yhtiöiksi vuonna 2002.

Viking Malt Oy valmisti maltaita lähinnä panimo-, tislaamo- ja leipomoteollisuudelle. Viking Malt Oy:n mallastamon tuotantokapasiteetti oli 75000 t/a, käytännössä tuotteiden valmistusmäärä oli 72 000 t/a. Tuotanto tehtaalla oli ympärivuorokautista.

Viking Malt Oy:n Niemenkadun mallastamon toiminnot ennen toiminnan lopettamista olivat:

- viljan varastointi ja puhdistus

- mallastamo, liuotus, idätys ja kuivaus
- itujen poisto
- seosten teko, jauhaminen, rouhiminen ja säkitys
- ohran kuorinta ja jauhatus
- tuotteiden varastointi
- sivujakeiden pelletointi rehut tuotteiksi

Viking Malt Oy:llä on ISO 9002 standardin mukainen laatujärjestelmä, joka on sertifioitu vuonna 1993 sekä ISO 9001:2000 standardin mukainen laatujärjestelmä, joka on sertifioitu vuonna 2003. Ympäristöjärjestelmä noudattaa ISO 14001:1996 standardia ja on yhteinen Polttimo Yhtiöiden Lahden tehdasalueen yksiköiden kanssa. Lisäksi käytössä ovat elintarviketeollisuuden laadunvalvontaan liittyvät HACCP ja TQM johtamisjärjestelmät.

Raaka-aineet, varastoidut kemikaalit ja polttoaineet

Tuotannossa käytetyt raaka-aineet olivat pääasiassa ohraa ja vähäisemmässä määrin muita viljoja. Sivujakeita olivat pölyt, idut, kuoret ym., joista tehtiin rehupellettejä.

Tuotannossa käytetty vesi tuli Harvasaaresta Polttimo Oy:n vedenottamolta. Viereisellä tontilla oleva UPM:n omistama Fennian kaivo on toiminut Viking Malt Oy:n varakaivona. Vuodessa vedenkulutus on ollut yhteensä noin 320 000 m³.

Tehtaan jäähdytysjärjestelmässä oli noin 9 tonnia ammoniakkia lämmönsiirtoaineena. Ammoniakkijäähdytyslaitoksella oli kolme

konehuonetta. Ammoniakkijärjestelmä tarkastettiin kerran viikossa ulkopuolisen tarkastajan toimesta.

Vaarallisten kemikaalien varasto sijaitsee erillisessä tilassa verstaserakennuksessa. Tynnyreissä ja kanistereissa säilytettyjä kemikaaleja on varastoitu suoja-altaan päällä. Viking Malt Oy:llä ei ole alueella maanalaisia kemikaalisäiliöitä.

Tuotannossa käytettiin pesuaineena Midafoamia (NaOH + hypokloriitti), jota säilytettiin 25 litran kanistereissa ja 200 litran tynnyreissä. Midafoamin kulutus oli 528 kg vuonna 2023. Lisäksi koneita ja laitteita varten varastossa oli voiteluöljyjä.

Mallastamon tiloissa on neljä kevyen polttoöljyn säiliötä, jotka toimivat energiantoimituksen varajärjestelmänä. Säiliöt on asennettu vuonna 1963. Säiliöistä kolme on kooltaan 45 m³ ja yksi 30 m³. Säiliöt ovat A-luokkaisia betonibunkkereissa olevia teräksisiä 1-vaippasäiliöitä, ja niiden tarkastukset on tehty viiden vuoden välein. Betonibunkkereissa ei ole viemäriä. Bunkkereiden vuotohälyttimiä on testattu kerran kuukaudessa.

Öljysäiliöistä kahta hallinnoi Lahti Energia Oy ja kaksi oli Viking Malt Oy:n käytössä. Viking Malt Oy:n toisessa säiliössä on ollut 20 m³ öljyä varalla. Lahti Energia hyödynsi Viking Malt Oy:n säiliössä jäljellä olevan öljyn energiantuotannossa tammikuussa 2024. Öljysäiliöiden lopullinen käytöstä poisto ja puhdistukset tehdään huhtikuussa 2024. Tarkempi aikataulu toimitetaan viranomaiselle, kun se on tiedossa.

Aiemmin lopetetut toiminnot

Viljan liotusvaiheessa käytettiin aiemmin lipeää, mutta sen käyttö lopetettiin 2016. Lipeäsäiliö on tyhjennetty käytön lopettamisen jälkeen. Terässäiliössä on nykyään vettä.

Paahtimon toiminta lopetettiin vuonna 2020. Paahtimon toimintaan liittyneet laitteet poistettiin rakennuksesta toiminnan lopettamisen jälkeen. Rakennus on sen jälkeen toiminut varastona.

Toiminnan lopettaminen

Viking Malt Oy on laatinut ympäristöluvan (Dnro HAM-2003-Y-627-111) lupamääräyksen 18 mukaisen suunnitelman ja saanut siihen viranomaiselta hyväksynnän.

Toiminnan lopettamiseen liittyvät toimet on tehty 29.2.2024 ympäristöluvan ehtojen mukaisesti. Raaka-aineita otettiin vastaan syyskuun 2023 loppuun asti, ja tuotanto ajettiin alas joulukuussa 2023. Samalla lopetettiin tuotantoon liittyvä tarkkailu.

Tammikuussa 2024 Niemenkadun varastotiloista toimitettiin loput tuotteet pois.

Ammoniakkijärjestelmä ja glykolisäiliö tyhjennettiin ja kemikaalit toimitettiin Algol Chemicals Oy:lle ja Kierto Ympäristöpalvelut Oy:lle.

Kemikaalivarasto jäi Senson Oy:n käyttöön. Viking Malt Oy:n käytössä olleet vaaralliset kemikaalit toimitettiin Lassila & Tikanoja Oy:n toimipisteeseen.

Viking Malt Oy:n käytössä olleet öljysäiliöt tarkistettiin tyhjennyksen jälkeen. Viking Malt Oy ei ole vuokralaisena purkamassa alueen rakennuksia.

Ympäristöluvan rauettamiseen liittyvällä tarkastuksella 19.4.2024 tuli esiin koneiden ja laitteiden vaihdemoottoreissa ja kuljettimien moottoreissa olevat öljyt, joista Viking Maltin on antanut lisäselvityksen 22.4.2024: Koneiden ja laitteiden (vaihdemoottoreiden ja kuljettimien moottoreiden) öljyjen tyhjentämisen osalta Polttimo ja Viking Malt ovat sopineet, että kaikista kriittisistä laitteista, joissa öljyn vuotoriski on korkea, öljyt on laskettu pois. Korkea riski liittyy laitteisiin, joissa on nähty jo olevan vuoto/vuotoja on ollut aiemmin (esim laaritunkit) tai kone/laitte sijaitsee paikassa jossa on yhteys viemäriin.

Ne koneet ja laitteet missä riski on pienempi öljyt on päätetty jättää paikalleen, koska kaikkine huuhteluineen asianmukaisesti suoritettuna heidän omat resurssit ei siihen riitä kun laitteita on satoja, jolloin riski siitä, että öljyjä laskettaessa aiheutetaankin vuoto olisi suurentunut. Näin ollen on parempi että asiaan perehtynyt purkufirma hoitaa tuon työn. Lisäksi on mahdollista että joitain koneita ja laitteita vielä myydään ennen purkua jolloin niissä on pidettävä öljyt sisällä, jotteivat ne ruostu rikki.

Viking Malt Oy:n muutokset eivät koske alueen muita toimijoita. Alueelle jäävät kiinteistön omistavan Polttimo Oy:n, Senson Oy:n ja Suomen Hiiva Oy:n toiminnot, Lahti Energian hakelaitos, jätevesipumppaamo ja Harvasaaren vedenottamo.

Ympäristötekniset tutkimukset

Polttimo Oy on teettänyt kiinteistöllä maaperän pilaantuneisuusselvityksen, jonka toteutti Insinööritoimisto Lepistö Oy (Polttimo Oy, Polttimon alueen maaperän pilaantuneisuustutkimuksen raportti, työ 1537, 23.1.2023, Insinööritoimisto Lepistö Oy). Pilaantuneisuusselvityksen näytteenotto tehtiin 9.12.2022 maaperäkairalla.

Kiinteistölle sijoitettiin 16 tutkimuspistettä, joista otettiin yhteensä 48 maanäytettä.

Tutkimuksessa todettiin Vna 214/2007 kynnysarvojen ylityksiä arseenin, lyijyn ja PAH-yhdisteiden osalta. Dioksiinien ja furaanien pitoisuudet ylittivät kynnysarvon neljästä pisteestä tehdyssä koontinäytteessä. Lisäksi todettiin öljyhiilivetyjen C₂₁-C₄₀ ja C₁₀-C₄₀ alemman ohjearvon ylitykset yhdessä näytepisteessä.

Insinööritoimisto Lepistö Oy:n tutkimuksen johtopäätös oli, ettei kiinteistön maaperää pidetä pilaantuneena nykyisessä käyttötarkoituksessa (teollisuusalue). Mikäli kiinteistön käyttötarkoitus muuttuisi herkempään suuntaan, öljyhiilivetyjen alemman ohjearvon ylitys voisi johtaa kunnostustarpeeseen.

Tutkimuspisteiden sijoitteluperusteita ei ollut esitetty raportissa.

Tutkimuspisteiden ja tehtyjen analyysien määrä suhteessa alueen teolliseen historiaan antavat hyvän käsityksen maaperän tilasta alueella. Johtopäätöksenä tutkimusten perusteella voidaan todeta, että alueella ei ole todettu merkittävää pilaantuneisuutta.

Tiedossa olevat pilaantumiskeräykset (YSL 139 §)

Viking Malt Oy:n toiminnoissa suurin varastoitu kemikaalimäärä on ollut varapolttoaineena ollut öljy, vaikka käyttömäärät ovat olleet erityisen vähäisiä. Mallastamon tiloissa on neljä kevyen polttoöljyn säiliötä, jotka ovat toimineet energiantoimituksen varajärjestelmänä.

Säiliöt on asennettu vuonna 1963. Säiliöistä kolme on kooltaan 45 m³ ja yksi 30 m³. Säiliöt ovat A-luokkaisia betonibunkkereissa olevia teräksisiä 1-

vaippasäiliöitä. Betonibunkkereissa ei ole viemäriä. Bunkkereiden vuotohälyttimiä on testattu kerran kuukaudessa.

Säiliöt on tarkistettu ja puhdistettu viimeksi vuonna 2015. Säiliöt 2 ja 4 jätettiin tyhjiksi puhdistuksen yhteydessä. Säiliöissä 1 ja 3 on ollut kevyttä polttoöljyä varalla Lahti Energian lämpökattilalle. Varajärjestelmää ei ole tarvittu viimeisen tarkistuksen jälkeen.

Lahti Energia hyödynsi Viking Malt Oy:n säiliössä jäljellä olevan öljyn energiantuotannossa marraskuussa 2023. Öljysäiliöiden lopullinen käytöstä poisto ja puhdistukset tehdään huhtikuussa 2024. Tarkempi aikataulu toimitetaan viranomaiselle, kun se on tiedossa.

Varapolttoaineena varastoidun öljyn tankkausten yhteydessä ei tiedetä sattuneen ylitäyttöjä. Käyttöhistorian aikana tankkauskertoja on ollut poikkeuksellisen vähän verrattuna tavanomaiseen kemikaalikäyttöön. Edellä esitetyistä syistä polttoöljystä aiheutuva pilaantuneisuusriski arvioidaan vähäiseksi.

ASIAN VIREILLÄOLOSTA TIEDOTTAMINEN JA ASIANOSAISEN KUULEMINEN

Asian vireillä olosta ei ole kuulutettu ennen päätöksen tekoa. Kyseessä on ympäristöluvanvaraisen toiminnan lopettaminen ja lopettamista koskevien määräysten antaminen. Asian merkittävyyden on katsottu olevan tiedottamisen kannalta vähäinen (ympäristönsuojelulaki 96 § 1 momentti kohta 4).

Polttimo Oy:tä on kiinteistönomistajana kuultu ja varattu mahdollisuus muistutuksen jättämiseen.

LAUSUNNOT

Asiasta ei ole pyydetty lausuntoja.

TARKASTUKSET

Laitoksella tehtiin toiminnan lopettamiseen liittyvä tarkastus 19.4.2024.

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää, että Viking Malt Oy:n mallastamon ympäristölupa (HAM-2003-Y-627-111) raukeaa, ja antaa seuraavat toiminnan lopettamiseen liittyvät määräykset.

1. Toiminnanharjoittajan tulee selvittää maaperän pilaantuminen öljysäiliöiden täyttöpaikalla ja vaarallisten jätteiden varastointipaikalla vuoden 2025 loppuun mennessä.

Toiminnanharjoittajan tulee esittää tutkimussuunnitelma hyvissä ajoin, vähintään kuukautta ennen maaperän pilaantuneisuuden tutkimista Lahden ympäristöpalveluille hyväksyttäväksi.

Maaperän pilaantuneisuustutkimukset tulee toteuttaa ulkopuolisen ympäristökonsultin toteuttamana. Mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. Mikäli tutkimusten perusteella havaitaan maaperän pilaantumista, tulee tästä tehdä ilmoitus Hämeen ELY-keskukselle. (YSL 94 §, 136 §, 209 §)

2. Koneiden ja laitteiden öljyt tulee poistaa viimeistään vuoden 2026 loppuun mennessä. Sitä ennen koneita ja laitteita on tarkkailtava säännöllisesti vuotojen havaitsemiseksi. Vuotojen ilmetessä on ryhdyttävä välittömästi toimenpiteisiin päästöjen leviämisen estämiseksi ja päästöstä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi.

Poistetuista öljyistä tulee laatia siirtoasiakirjat jätelain (646/2011) vaatimusten mukaisesti sekä esittää Lahden ympäristöpalveluille raportti, jossa on tiedot syntyneistä jätteistä valtioneuvoston asetuksen jätteistä (978/2021) 33 §:n mukaisesti, viimeistään 31.1.2027 mennessä. (YSL 16 §, 17 §, 94 §, JL 118 §, 119 §, 121 §, 122 §)

PERUSTELUT

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta rauettaa Viking Malt Oy:n mallastamon ympäristöluvan, sillä toiminnanharjoittaja on ilmoittanut, että ympäristöluvanvarainen toiminta on loppunut ja lupa voidaan rauettaa (YSL 88 §).

Yksityiskohtaiset perustelut

Ympäristönsuojelulain mukaan maaperän ja pohjaveden pilaaminen sekä pilaantumisvaaran aiheuttaminen on kiellettyä. Annetuilla toiminnan lopettamiseen liittyvillä määräyksillä varmistetaan, että maaperän pilaantuneisuus öljysäiliöiden täyttöpaikalla ja vaarallisten jätteiden varastointipaikalla tulee asianmukaisesti tutkituksi. Ympäristönsuojelulain 94 §:n mukaan luvanvaraisen toiminnan päätyttyä toimintaa harjoittanut vastaa edelleen lupamääräysten tai valtioneuvoston asetuksella säädetyn yksilöidyn veloitteen mukaisesti tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi, samoin kuin toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja

tarkkailusta. Mahdollisesta maaperän kunnostuksesta antaa tarvittaessa määräyksen Hämeen ELY-keskus tehtyjen tutkimusten perusteella.

Toiminnan päätyttyä toimintaa harjoittanut vastaa edelleen lupamääräysten tai valtioneuvoston asetuksella säädetyn yksilöidyn veloitteen mukaisesti tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi. Öljyjen poistaminen koneista ja laitteista on tarpeen kasvavan vuotoriskin vuoksi ja jotta voidaan varmistua, ettei maaperän pilaamiskieltoa rikota.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös julkaistaan 21.5.2024 Lahden kaupungin verkkosivuilla. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta, eli 28.5.2024. Päätös on lainvoimainen 30 päivän kuluttua päätöksen tiedoksisaannista kyseistä päivää lukuun ottamatta, jos siitä ei valiteta. Mahdollinen valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014): 6 §, 16 §, 17 §, 27 §, 88 §, 94 §, 96 §, 136 §, 209 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2024): 2 §

Jätelaki (646/2011): 118 §, 119 §, 121 §, 122 §

Valtioneuvoston asetuksen jätteistä (978/2021): 33 §

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta tiedottaa tästä päätöksestä julkisesti kuuluttamalla Lahden kaupungin internetsivuilla www.lahti.fi > Ajankohtaista > Kuulutukset ja ilmoitukset.

Tieto päätöksestä lähetetään myös asianosaisille.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Ympäristönsuojeluviranomaisen taksa (rakennus- ja ympäristölupalautakunta 1.12.2020 § 74) mukainen maksu ympäristöluvan rauettamisen käsittelylle on 90 euroa/tunti. Asian käsittelyyn on käytetty aikaa 10 tuntia, minkä perusteella tästä päätöksestä peritään hakijalta taksapäätöksen mukainen maksu eli 900 euroa (90 €/h * 10 h).

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Ote hakijalle Viking Malt Oy:lle ja kiinteistön omistajalle Polttimo Oy:lle
Tiedoksi Hämeen ELY-keskus, Päijät-Hämeen pelastuslaitos, Lahti Aqua

Laskutus

Kuulutus

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Lahten kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, 14.05.2024

§ 39

Polttimon prosessilämpökeskuksen ympäristöluvan rauettaminen, Lahti Energia Oy,
Niemenkatu 18, Lahti

6625/11.01.00.01/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Ympäristönsuojelutarkastaja Virve Kärkkäinen p. 044 416 3872

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla lautakunta tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Lautakunta päättää rauettaa ympäristöluvan, joka koskee Lahti Energia Oy:n Polttimon prosessilämpökeskusta osoitteessa Niemenkatu 18, Lahti ja antaa toiminnan lopettamista koskevan määräyksen.

Samalla lautakunta tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

Jäsen Neea Similä ilmoitti olevansa esteellinen. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 § 1 momentin 5 kohdan perusteella. Jäsen Neea Similä poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Jäsen Jukka Ruhberg ilmoitti olevansa esteellinen. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 § 1 momentin 5 kohdan perusteella. Jäsen Jukka Ruhberg poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Perusteluosa

Lahti Energia Oy on toimittanut 15.4.2024 Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunnalle hakemuksen Polttiimon prosessilämpökeskuksen ympäristöluvan rauettamiseksi, osoitteessa Niemenkatu 18 Lahti, koska toiminta prosessilämpökeskuksella on loppunut. Kyseessä on toiminta, jolla on toistaiseksi voimassa oleva energiantuotannon ympäristöluva. Samalla Lahti Energia Oy peruuttaa 31.1.2024 lähetetyn Polttimon prosessilämpökeskuksen rekisteröinti-ilmoituksen.

Lahti Energia Oy ja Polttimo Oy ovat yhteisesti ilmoittaneet 16.1.2024, että Polttimon prosessilämpökeskuksen omistaja vaihtuu 31.1.2024, uutena omistajana aloittaa Polttomo Oy. Lahti Energia Oy toimii omistajanvaihdoksen jälkeen toiminnanharjoittajana Polttimon prosessilämpökeskuksella 30.4.2024 saakka, jonka jälkeen 1.5.2024 toiminnanharjoittajana jatkaa Polttimo Oy.

Ympäristöluvan rauettamishakemuksessa Lahti Energia Oy on ilmoittanut, että Polttimo Oy on myynyt Polttimon prosessilämpökeskuksen Liedon Lämpö Oy:lle 15.4.2024. Prosessilämpökeskus puretaan laitoksen perustuslaattaan saakka, perustuslaatta ja maanalaiset osat jäävät Polttimo Oy:lle.

HAKEMUS

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Luvan haltija

Lahti Energia Oy

PL 93

15141 Lahti

Yhteyshenkilö:

Tanja Tuominen

p. 044 521 1715

etunimi.sukunimi@lahtienergia.fi

LAITOS JA SEN SIJAINTI

Polttimon prosessilämpökeskus

Niemenkatu 18

15140 Lahti

Kiinteistötunnus 398-4-4302-1

ASIAN KÄSITTELYN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojelulain 88 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomainen voi
päätää, että lupa raukeaa, jos

1) toiminta on ollut keskeytyneenä yhtäjaksoisesti vähintään viisi vuotta tai toiminnanharjoittaja ilmoittaa, ettei toimintaa aloiteta tai että toiminta on lopetettu.

Ympäristönsuojelulain 94 §:n mukaan, jos ympäristölupa ei sisällä riittäviä määräyksiä toiminnan lopettamisen varalta, lupaviranomaisen on annettava tätä tarkoittavat määräykset.

ASIAN VIREILLETULO

Lahti Energia Oy hakee Polttimon prosessilämpökeskuksen ympäristöluvan rauettamista, koska toiminta prosessilämpökeskuksella on loppunut.

Samalla Lahti Energia Oy peruuttaa 31.1.2024 lähetetyn Polttimon prosessilämpökeskuksen rekisteröinti-ilmoituksen. Lahti Energia Oy on myynyt Polttimon prosessilämpökeskuksen 31.1.2024 Polttimo Oy:lle. Polttimo Oy on myynyt Polttimon prosessilämpökeskuksen Liedon Lämpö Oy:lle 15.4.2024. Kauppa pitää sisällään höyrykattilalaitoksen sisältäen rakennukset (polttoaineen vastaanottoasemarakennus, polttoaineen tankopurkainvarasto, kattilarakennus ja savukaasupuhallinrakennus) sekä niihin liittyvät prosessilaitteet mukaan lukien savupiipun, pesurilaitteet ja savukaasun puhdistuslaitteet sekä sähköistyksen ja automaation. Prosessilämpökeskus puretaan laitoksen perustuslaattaan saakka, perustuslaatta ja maanalaiset osat jäävät Polttimo Oy:lle.

Selvyyden vuoksi todetaan, että laitoksen sähköä syöttävä Lahti Energia Oy:n puistomuuntamo (57733) ei sisälly kaupan kohteeseen. Kauppa ja siihen sisältyvä Liedon Lämpö Oy:n lukuun tapahtuva purkaminen eivät sisällä rakennusten ja prosessilaitteiden perustusten purkua. Selvyyden vuoksi todetaan myös, että +0.00 tason alapuoliset rakenteet ja prosessilaitteet eivät kuulu purkulaajuuteen (sisältää myös +0.00 tason

yläpuoliset konepedit, savupiipun perustukset, betonipilarit jne.), eikä polttoainevastaanoton kiinnitysteräket (hydraulisyliinterien tartunnat, kolapohjavaraston betonissa olevat teräket). Rakennusten ja prosessilaitteiden purkamisen jälkeen perustukset jäävät toistaiseksi paikoilleen.

Prosessilämpökeskuksen varapolttoaineena olleen kevyen polttoöljyn säiliöt ovat sisältyneet Viking Malt Oy:n ympäristölupaan. Säiliöt puhdistetaan ja poistetaan käytöstä osana Viking Malt Oy:n ympäristöluvan rauettamista.

Purkutöiden arvioidaan alkavan loppuviikolla 16/2024 prosessilaitteiden purkamisella ja purkutöiden oletetaan kestävän elokuun loppuun saakka. Purkutöiden yhteydessä syntyvistä jätteistä laaditaan siirtoasiakirjat, ne merkitään SIIRTO-rekisteriin ja kuljetetaan käsiteltäväksi vastaanottopaikkoihin, joilla on lupa käsitellä ko. jätettä.

Yhteenveto syntyneistä jätteistä raportoidaan töiden päättymisen jälkeen Lahden ympäristöpalveluille sekä Polttimon prosessilämpökeskuksen vuosiraportoinnin yhteydessä YLVA-järjestelmään.

HAKEMUKSEN TÄYDENNYKSET

Hakemusta on täydennetty 6.5.2024 toimittamalla Hämeen ELY-keskuksen päätös pilaantuneen maaperän puhdistamisesta (Dnro HAMELY/378/2015) ja Loppuraportti, pilaantuneen maaperän kunnostus, Polttimon lämpökeskus, Lahti (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy 3.6.2015).

RAUETTETTAVA YMPÄRISTÖLUPA

Ympäristölupapäätös/Lahti Energia Oy:n Polttimon lämpökeskuksen olennainen muutos, Niemenkatu 18, Lahti (Lahden seudun ympäristölupalautakunta 24.11.2015 § 6g)

ASIAN KÄSITTELY

ASIAN VIREILLÄOLOSTA TIEDOTTAMINEN JA ASIANOSAISEN KUULEMINEN

Asian vireilläolosta ei ole kuulutettu ennen päätöksentekoa. Kyseessä on ympäristöluvanvaraisen toiminnan lopettaminen ja lopettamista koskevien määräysten antaminen. Asian merkittävyyden on katsottu olevan tiedottamisen kannalta vähäinen (Ympäristönsuojelulaki 96 § 1 momentti kohta 4).

Polttimo Oy:tä on kiinteistönomistajana kuultu ja varattu mahdollisuus muistutuksen jättämiseen. Polttimo Oy ei jättänyt muistutusta.

LAUSUNNOT

Asiasta ei ole pyydetty lausuntoja.

TARKASTUKSET

Laitokselle ei ole tehty tarkastusta toiminnan lopettamiseen liittyen.

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLUPALAUTAKUNNAN RATKAISU

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta päättää, että Lahti Energia Oy:n Polttimon prosessilämpökeskuksen ympäristölupa (Lahden seudun ympäristölupalautakunta 24.11.2015 § 6g) raukeaa ja antaa seuraavan toiminnan lopettamiseen liittyvän määräyksen.

1. Yhteenveto purkutöissä syntyneistä jätteistä tulee raportoida purkutyön päättymisen jälkeen Lahden ympäristöpalveluille. Raportista on ilmentävä purkamisessa syntyneet jätteet jätelajeittain, niiden määrät ja toimituspaikat valtioneuvoston asetuksen jätteistä (978/2021) 33 §:n mukaisesti. Raportti tulee toimittaa Lahden ympäristöpalveluille vuoden 2024 loppuun mennessä.

PERUSTELUT

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta rauettaa Polttimon prosessilämpökeskuksen ympäristöluvan, sillä toiminnanharjoittaja on ilmoittanut, että ympäristöluvanvarainen toiminta on loppunut (YSL 88 §).

Rakennusvalvonta on myöntänyt rakennukselle purkamisluvan 29.04.2024. Purkutöiden on arvioitu alkavan huhtikuussa viikolla 16/2024 ja kestävän elokuun loppuun saakka.

Valvonnallisista syistä ja toiminnan lopettamiseksi asianmukaisesti on annettu määräys raportoida purkujätteiden toimittamisesta asianmukaiseen käsittelyyn laitoksen valvojalle (JL 118 §, YSL 172 §).

Luvanvaraisen toiminnan päätyttyä toimintaa harjoittanut vastaa edelleen lupamääräysten tai valtioneuvoston asetuksella säädetyn yksilöidyn veloitteen mukaisesti tarvittavista toimita pilaantumisen ehkäisemiseksi, samoin kuin toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta (YSL 94 §).

Maaperän pilaantuneisuutta ei ole edellytetty selvitettäväksi. Lahti Energia Oy on toteuttanut ennen laitoksen rakentamista pilaantuneen maaperän selvitys- ja kunnostustyön (Loppuraportti, pilaantuneen maaperän kunnostus, Polttimon lämpökeskus, Lahti FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy 3.6.2015) ja ollut selvillä maaperän sen hetkisestä tilasta. Nykyisen laitoksen toiminnan aikana kevyen polttoöljyn käyttö on ollut vähäistä (0,65 t vuonna 2016, 0,83 t vuonna 2022 ja 14,4 t vuonna 2023) eikä vuotoja ole ollut. Laitosalueella on tapahtunut neljä hydraulioöljyvuotoa vuosien 2017-2022 aikana ja niiden torjuntatoimenpiteistä on raportoitu valvontaviranomaiselle. Öljykäytön vähäisyyden ja hydraulioöljyvuotojen asianmukaisen torjunnan vuoksi maaperän pilaantuneisuuden selvittämisestä ei nähdä tarpeelliseksi antaa määräystä. Laitos ei sijaitse enää pohjavesialueella, koska alueen pohjavesiluokitus poistui vuonna 2018. Laitosalue jää Polttimo Oy:n hallintaan. (YSL 6 §, 17 §).

Ennen purettavan prosessilämpökeskuksen rakentamista tehdyn pilaantuneiden maiden kunnostustyön loppuraportissa (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy 3.6.2015) todetaan, että kunnostuksen jälkeen kohteeseen ei jäänyt haitta-ainepitoisuuksiltaan tavoitetason (Vna 214/2007 alempi ohjearvotasoa) ylittävää maata. Kohteesta poistettiin massanvaihtoa käyttäen PAH-yhdisteillä, öljyhiilivedyillä sekä sinkillä pilaantunut maa-aines Hämeen ELY-keskuksen päätöksessä HAMELY/378/2015 (31.3.2015) asetettujen tavoitepitoisuuksien mukaisesti (alemmat ohjearvotasot). Kohteeseen jäi kuitenkin kolmen jäännöspitoisuusnäytteen edustamalle alueelle kynnysarvon ylittävä pitoisuus bentso(a)pyreeniä, yhden jäännöspitoisuusnäytteen edustamalle alueelle kynnysarvon ylittävä pitoisuus fluoranteenia sekä yhden jäännöspitoisuusnäytteen edustamalle alueelle kynnysarvon ylittävä pitoisuus öljyhiilivetyjä. Todetut kynnysarvon ylittävät pitoisuudet tulee huomioida alueella tehtävissä rakennus- ja

kaivutöissä. Haitta-aineiltaan kynnyсарvotason ylittävien maiden sijoittaminen tulee tehdä ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla sekä huomioiden mm. maankaatopaikan lupamääräykset. Mikäli kyseisiltä alueilta poistetaan massoja, suositellaan niiden öljyhiilivety- ja PAH-pitoisuuksien tarkistamista ennen maa-ainesten poistamista alueelta.

Nyt tehtävä purkutyö ulottuu maanpinnantasoon ja perustukset jäävät paikoilleen. Koska maamassoja ei poisteta, ei öljyhiilivety- tai PAH-pitoisuuksien selvittäminen ole tarpeen. Laitosalue jää Polttimo Oy:n hallintaan.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös julkaistaan 21.5.2024 Lahden kaupungin verkkosivuilla. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta, eli 28.5.2024. Päätös on lainvoimainen 30 päivän kuluttua päätöksen tiedoksisaannista kyseistä päivää lukuun ottamatta, jos siitä ei valiteta. Mahdollinen valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014): 6 §, 16 §, 34 §, 88 §, 94 §, 96 §, 172 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014): 2 §

Jätelaki (646/2011): 118 §, 119 §

Jäteasetus (978/2021): 33 §

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta tiedottaa tästä päätöksestä julkisesti kuuluttamalla Lahden kaupungin ilmoitustaululla ja kaupungin internetsivuilla www.lahti.fi > ajankohtaista > kuulutukset ja ilmoitukset.

Tieto päätöksestä lähetetään myös asianosaisille.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Ympäristönsuojeluviranomaisen taksan (Rakennus- ja ympäristölautakunta 1.12.2020 § 74) mukainen maksu ympäristöluvan rauettamisen käsittelylle on 90 euroa/tunti. Asian käsittelyyn on käytetty aikaa kahdeksan tuntia, minkä perusteella tästä päätöksestä peritään hakijalta taksapäätöksen mukainen maksu eli 720 euroa (90 €/h * 8 h).

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Ote hakijalle Lahti Energia Oy:lle ja kiinteistön omistajalle Polttimo Oy
Tiedoksi Hämeen ELY-keskus, Päijät-Hämeen pelastuslaitos, Lahti Aqua

Laskutus

Kuulutus

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, 14.05.2024

§ 40

St1 Oy, bioetanolilaitoksen ympäristöluvan rauettaminen, Kasaajankatu 13, Lahti

2004/11.01.00.01/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Ympäristönsuojelutarkastaja Virve Kärkkäinen p. 044 416 3872

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla lautakunta tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Lautakunta päättää rauettaa ympäristöluvan, joka koskee St1 Oy:n Lahden bioetanolilaitosta osoitteessa Kasaajankatu 13, Lahti ja vapauttaa toimintaa koskevan vakuuden päätöksen tultua lainvoimaiseksi.

Samalla lautakunta tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Tiivistelmä

St1 Oy on toimittanut 15.11.2023 Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunnalle ilmoituksen Lahden bioetanolilaitoksen toiminnan ja tuotannon lopettamisesta sekä siihen liittyvistä toimenpiteistä. St1 Oy Lahden laitoksen tuotannollinen toiminta (bioetanol, liuosrehu) loppui syyskuussa 2023. Raaka-aineiden vastaanotto

lopetettiin 23.9.2023. Toiminnan lopettamiseen liittyvä tarkastus tehtiin 17.4.2024, jossa todettiin laitos kokonaisuudessaan puretuksi. St1 Oy:n bioetanolilaitoksen ympäristölupa rauetetaan osoitteessa Kasaajankatu 13, Lahti lopettamisilmoituksen ja laitosalueella tehdyn tarkastuksen perusteella.

Tehdasalue on Hartwall Oy:n omistuksessa ja St1 Oy on vuokrannut tarvittavat alueet käyttöönsä ja rakentanut aikoinaan bioetanolia ja liuosrehua valmistavan laitoksen alueelle.

ILMOITUS

Luvan haltija

St1 Oy

PL 68

00521 Helsinki

Yhteyshenkilö

Tuula Gåpå

p. 050 568 6007

etunimi.sukunimi@st1.com

LAITOS JA SEN SIJAINTI

Lahden bioetanolilaitos (Etanolix Lahti)

Kasaajankatu 13

15520 Lahti

Kiinteistötunnus 398-19-1-2

ASIAN KÄSITTELYN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojelulain 88 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomainen voi päättää, että lupa raukeaa, jos

- 1) toiminta on ollut keskeytyneenä yhtäjaksoisesti vähintään viisi vuotta tai toiminnanharjoittaja ilmoittaa, ettei toimintaa aloiteta tai että toiminta on lopetettu.

Ympäristönsuojelulain 34 §:n mukaan asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

ASIAN VIREILLETULO

St1 Oy ilmoitti 15.11.2023 Lahden bioetanolilaitoksen toiminnan ja tuotannon lopettamisesta sekä siihen liittyvistä toimenpiteistä.

TOIMINNAN LOPETUSTOIMENPITEET

Alasajon aikataulu ja lopettamisilmoitus

St1 Oy Lahden laitoksen tuotannollinen toiminta (bioetanoli, liuosrehu) loppui syyskuussa 2023. Raaka-aineiden vastaanotto lopetettiin 23.9.2023, jolloin viimeiset raaka-ainekuormat otettiin vastaan. Etanolin tislaus loppui

25.9.2023 ja viimeinen etanolikuorma lähti laitokselta 29.10.2023.

Liuosrehun viimeinen toimituspäivä oli 26.9.2023.

Laitoksen tyhjennys, säiliöiden, laitteiden ja linjojen huuhtelut ja pesut tehtiin pääosin 04.10.2023 mennessä. Loput kemikaalit tyhjennettiin toimipaikalta 26.10.2023. Toimenpiteillä laitoskokonaisuus saatettiin turvalliseen tilaan. Toiminnan alasajoon liittyvät toimenpiteet on esitetty tarkemmin alla sekä kokonaisuudessaan Lahden ympäristöpalveluille toimitetussa ilmoituksessa.

Toimenpiteiden tavoitteena oli, että toiminnan ollessa lopetettuna ympäristöön ja ihmiselle aiheutuvat vaikutukset on poistettu tai minimoitu mahdollisimman tehokkaasti ja laitoskokonaisuus on valmisteltu valmiiksi purkutoimenpiteitä varten.

St1 Oy siirtää tai purkaa kaikki laitoksen laitteet ja rakenteet pois alueelta. Tavoitteena on aloittaa purkutyöt mahdollisimman pian. Purkutyöt suorittaa purkutöihin erikoistunut ulkopuolinen yritys.

Kemikaalit

Laitoksella on käytetty tuotannon apuaineena erilaisia kemikaaleja.

Kemikaalit on toimitettu laitokselle pääasiassa IBC-konteissa. Laitoksella käytössä olleet kemikaalit ja niiden enimmäismäärä prosessissa ja varastossa (t): St1 BIO-85 (Etanoli-vesiseos 85%) 42 t, natriumhydroksidi 50% 1,5 t, CO₂, entsyymit 0,5 t, hiivat 1 t, P-Oxonia Active 1 t, moottoriöljy 0,05 t, hydraulioöljy 0,1 t, vaihteistoöljy 0,2 t, glykoli 10 t, 1,2-etaanidioli (=etyleeniglykoli), natrium-2-etyyliheksanoaatti, metyyli-H₁-bentsotriatsoli 1 t, R404A 0,005 t, R410A 0,07 t, kaliumsorbaatti 1,4 t, urealiuos 35% rehulaatu 1,18 t, typpi 0,04 t.

Toiminnan lopetuksessa kemikaalit käytettiin ensisijaisesti prosessissa hyödyksi. Kemikaalit, joille ei löytynyt jatkokäyttöä, käsiteltiin niiden ominaisuuksien mukaan jätteenä tai vaarallisena jätteenä. Laitos tyhjennettiin kemikaaleista.

Tehtaalla oli käytössä viisi kappaletta kylmäkoneita. Kylmäkoneissa olleet kylmäaineet on tyhjennetty pois. Näiden lisäksi laitoksella valvomotilassa on kaksi ilmalämpöpumppua, jotka jätetään käyttöön. Valvomokontti siirretään kokonaisuutena yrityksen toiselle toimipaikalle.

Rakennusten ja laitteiden purku

St1 Oy:n bioetanoli- ja liuosrehulaitos sijaitsi Hartwall Oy:n omistamalla ja yritykseltä vuokratulla teollisuuskiinteistöllä. Hartwall Oy on antanut kirjallisen valtuutuksen St1:n laitteiden ja rakenteiden purkamiselle omistamaltaan alueelta.

Jätevesien käsittely ja tarkkailu

Tuotannon loppumisen jälkeen laitoksella olevat kemikaalisäiliöt tyhjennettiin, prosessilaitteet, säiliöt, putkistot ja kanaalit pestiin. Laitoksen prosessipesut suoritettiin syys-lokakuun aikana, jolloin pieni osa huuhteluvesistä johdettiin Hartwallin jätevesiviemäriin. Suurin osa prosessipesuista tehtiin paine- ja imuautoilla ja kemikaalijäämiä sisältävät pesuvedet vietiin ulkopuoliselle toimijalle asianmukaiseen käsittelyyn.

Mahdollisia kemikaalivuotoja varten alueella olleet maanalaiset katastrofisäiliöt on suunniteltu myös purettavan. Niille ei ole enää tarvetta. Alueellinen pelastuslaitos poistanee St1 Oy Lahden laitoksen erikseen

valvottavien laitosten listalta ja kyseinen alue siirtyy osaksi yleisempää Hartwallin teollisuusalueen valvontaa.

St1 Oy on johtanut jätevedet ympäristöluvan määräyksen 12 mukaisesti Hartwallin jätevesiviemäriin ja jäteveden laatua on seurattu jätevesinäyttein. Toiminnan lopettamisen jälkeen teollisuusjätevesiä ei synny, joten niiden tarkkailua ei myöskään suoriteta.

Jätteen käsittely ja vakuus

Tuotannon lopetuksessa ja laitoksen siivoamisessa muodostuneet jätteet käsiteltiin asianmukaisesti siten, ettei niistä aiheutunut maaperän tai pinta- tai pohjavesien pilaantumisvaaraa, epäsiisteyttä, roskaantumista tai muuta haittaa.

Jätteiden siirroista laadittiin jätelajin mukaiset asianmukaiset rahti- tai siirtoasiakirjat. Lopetustoimenpiteiden aikana omassa toiminnassa syntyneiden jätteiden määrää seurattiin ja ne raportoidaan viranomaiselle ympäristöluvan mukaisesti vuosiraportoinnin yhteydessä. Kaikki jätteet toimitettiin käsiteltäviksi ainoastaan sellaisiin laitoksiin, joiden ympäristöluvassa on hyväksytty kyseisenlaisen jätteen vastaanotto. Laitteistojen purkamisessa vielä syntyvät jätteet käsitellään asianmukaisesti.

St1 Oy pyytää Lahden kaupungilta lopetusilmoituksen yhteydessä myös jätteenkäsittelyn vakuuden palauttamista. Vakuus on asetettu ympäristöluvan määräyksen 24 mukaisesti.

RAUETETTAVA YMPÄRISTÖLUPA

Hämeen ympäristökeskuksen ympäristölupapäätös 5.6.2009
Nro YSO/67/2009, HAM-2008-Y-375-111. Ympäristölupa on siirretty
Hämeen ympäristökeskukselta Lahden kaupungin
ympäristönsuojeluviranomaisen valvontaan 6.11.2018 (HAMELY/283/2016).

ASIAN KÄSITTELY

ASIAN VIREILLÄOLOSTA TIEDOTTAMINEN JA ASIANOSAISEN KUULEMINEN

Asian vireilläolosta ei ole kuulutettu ennen päätöksentekoa. Kyseessä on ympäristöluvanvaraisen toiminnan lopettaminen. Asian merkittävyyden on katsottu olevan tiedottamisen kannalta vähäinen (Ympäristönsuojelulaki 96 § 1 momentti kohta 4).

Hartwall Oy:tä on kiinteistönomistajana kuultu ja varattu mahdollisuus muistutuksen jättämiseen. Hartwall Oy ei jättänyt muistutusta.

LAUSUNNOT

Asiasta ei ole pyydetty lausuntoja.

TARKASTUKSET

Laitokselle tehtiin tarkastus 17.4.2024 toiminnan lopettamiseen liittyen. Tarkastuksella ei havaittu huomautettavaa.

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLUPALAUTAKUNNAN RATKAISU

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta päättää, että St1 Oy:n Lahden bioetanolaitoksen ympäristölupa (Hämeen ympäristökeskuksen ympäristölupapäätös 5.6.2009, Nro YSO/67/2009, HAM-2008-Y-375-111) raukeaa ja toiminnan vakuus vapautetaan päätöksen saatua lainvoiman.

PERUSTELUT

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta rauettaa St1 Oy:n Lahden bioetanolaitoksen ympäristöluvan, sillä toiminnanharjoittaja on ilmoittanut, että ympäristöluvanvarainen toiminta on loppunut (YSL 88 §).

Rakennusvalvonta on myöntänyt rakennukselle purkamisluvan 12.12.2023. Purkutyöt on tehty ja toiminta lopetettu asianmukaisesti. Purkutyöstä on saatu Umacon Oy:n toimittama materiaaliraportti. (JL 118 §)

Lupaviranomaisen on hakemuksesta vapautettava vakuus, kun toiminnanharjoittaja on täyttänyt velvoitteensa. Vakuus voidaan vapauttaa myös osittain. Luvan raukeamista ja toiminnan lopettamista koskevassa päätöksessä tai koeluonteista toimintaa koskevan ilmoituksen johdosta annettavassa päätöksessä voidaan määrätä, että valvontaviranomainen voi vapauttaa vakuuden, kun toiminnanharjoittaja on täyttänyt velvoitteensa. (YSL 61 a §)

Luvanvaraisen toiminnan päätyttyä toimintaa harjoittanut vastaa edelleen lupamääräysten tai valtioneuvoston asetuksella säädetyn yksilöidyn veloitteen mukaisesti tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi, samoin kuin toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta (YSL 94 §).

Maaperän pilaantuneisuutta ei ole edellytetty selvitettäväksi. Laitoksella ei sen toiminta-aikana ole tapahtunut vuotoja. Etanoli on biologisesti

nopeasti hajoavaa aerobisissa olosuhteissa. Työterveyslaitoksen Etanolin OVA-ohjeen mukaan maahan joutunut etanoli haihtuu pintamaasta. Etanoli ei sitoudu maa-ainekseen, joten se on erittäin kulkeutuvaa maaperässä ja voi siten joutua pohjaveteen. Etanoli on hyvin vesiliukoista. Se haihtuu nopeasti pintavedestä. Etanoli on biologisesti nopeasti hajoavaa hapellisissa olosuhteissa ja se hajoaa myös hapettomissa olosuhteissa. Puoliintumisaika on aerobisissa olosuhteissa alle viikko. Sen ei ole todettu kertyvän ravintoverkkoon. Voimassa olevien kriteerien perusteella etanolia ei luokitella ympäristölle vaaralliseksi.

Laitoksen toiminta ja kemikaalien varastointi on järjestetty asianmukaisesti lupamääräyksiä noudattaen. Laitosalue ei sijaitse pohjavesialueella. Laitoksen lopettamistoimenpiteet on hoidettu asianmukaisesti. Laitosalue jää teollisuusalueeksi Hartwall Oy:n hallintaan. (YSL 7 §, 16 §).

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös julkaistaan 21.5.2024 Lahden kaupungin verkkosivuilla. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta, eli 28.5.2024. Päätös on lainvoimainen 30 päivän kuluttua päätöksen tiedoksisaannista kyseistä päivää lukuun ottamatta, jos siitä ei valiteta. Mahdollinen valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014): 7 §, 16 §, 34 §, 61 a §, 88 §, 94 §, 96 §, 172 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014): 2 §

Jätelaki (646/2011): 118 §

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta tiedottaa tästä päätöksestä julkisesti kuuluttamalla Lahden kaupungin ilmoitustaululla ja kaupungin internetsivuilla www.lahti.fi > ajankohtaista > kuulutukset ja ilmoitukset.

Tieto päätöksestä lähetetään myös asianosaisille.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Ympäristönsuojeluviranomaisen taksan (Rakennus- ja ympäristölautakunta 1.12.2020 § 74) mukainen maksu ympäristöluvan rauettamisen käsittelylle on 90 euroa/tunti. Asian käsittelyyn on käytetty aikaa kahdeksan tuntia, minkä perusteella tästä päätöksestä peritään hakijalta taksapäätöksen mukainen maksu eli 720 euroa (90 €/h * 8 h).

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Ote hakijalle ST1 Oy:lle ja kiinteistön omistajalle Hartwall Oy:lle

Tiedoksi Hämeen ELY-keskus, Päijät-Hämeen pelastuslaitos, Lahti Aqua

Laskutus

Kuulutus

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, 14.05.2024

§ 41

Lahden kaupungin rakennusjärjestysehdotuksen asettaminen nähtäville

2525/10.03.00.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Rakennuslupapäällikkö Markku Sivonen p. 050 383 6486

Kaupunkikuva-arkkitehti Armi Patrikainen p. 050 398 5114

Lupakäsittelijä Jaana Hovatov p. 044 482 0407

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla lautakunta tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Lautakunta päättää asettaa rakennusjärjestysehdotuksen nähtäville 17.5.–
20.6.2024.

Samalla lautakunta tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 14 §:n mukaan jokaisessa kunnassa tulee olla rakennusjärjestys. Lahden kaupungin voimassa oleva rakennusjärjestys on hyväksytty Lahden kaupunginvaltuustossa 15.4.2013 § 54. Tämä rakennusjärjestys on tarkoitus korvata 1.1.2025 voimaantulevalla rakennusjärjestyksellä.

Rakennusjärjestysluonnos on laadittu rakennusvalvonnan yhteistyöryhmässä ja siitä on pyydetty lausuntoja eri viranomaistahoilta.

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta päätti 19.3.2024 § 20, että rakennusjärjestysluonnos asetetaan nähtäville 22.3.–22.4.2024. Nähtävilläoloaikana kuntalaisilla ja muilla osallisilla oli mahdollisuus antaa kirjallisia mielipiteitä rakennusjärjestysluonnoksesta. Luonnoksesta pyydettiin lausunnot Lahden kaupungin kaupunkisuunnittelulta, kaupunkitekniikalta ja ympäristöpalveluilta sekä Lahden tilakeskukselta, Päijät-Hämeen pelastuslaitokselta sekä kaupunginmuseolta.

Nähtävilläoloaikana saapui mielipide jätehuoltoviranomaiselta ja lausunnot Lahden ympäristöpalveluilta sekä Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseolta.

Jätehuoltoviranomaisen mielipiteessä 19.4.2024 kiinnitettiin huomiota rakennusjärjestyksen kohtaan 3.14 Jätehuolto. Asia koski keräysvaatimusten kirjaamista. Rakennusjärjestysehdotukseen on tehty korjaus kyseisen asiakohdan kirjaukseen.

Lahden ympäristöpalvelut toi esiin lausunnossaan 22.4.2024 yleisiä huomioita, teknisten korjausten tarpeita sekä mm. maalämmön keruupiirin, jätevesijärjestelmän ja maisematyöluvan luvitukseen liittyviä asioita.

Rakentamislain 42.1 §:ssä luetellaan rakentamislupaa edellyttävät rakentamistoimenpiteet ja 42.2 §:ssä todetaan lisäksi rakentamislupa tarvittavan, mikäli rakentamisella on vähäistä merkittävämpää vaikutusta alueiden käyttöön, kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön tai ympäristönäkökohtiin, rakentaminen edellyttää viranomaisvalvontaa olennaisten teknisten vaatimusten toteutumisen varmistamiseksi tai rakennusvalvonnan on tarpeen valvoa rakennuskohteen rakentamista

yleisen edun kannalta. Rakentamislain 42.3 §:ssä määritellään rakentamisluvan tarve myös korjaus- ja muutiskohteille. Lupatarpeen rajaa määritellään niissä mm. sanoin ”verrattavissa rakennuksen rakentamiseen, vähäistä merkittävämmässä määrin, merkittävää vaikutusta”. Maalämmön keruupiiri ei sisälly edellä mainittuun luetteloon tai määritelmiin. Hallituksen esityksessä eduskunnalle rakentamislainsiksi ja siihen liittyviksi laeiksi todetaan lisäksi erikseen, että ”lähellä maan pintaa sijaitseva lämmönkeräin ei lupaa edellyttäisi” (HE 139/2022 vp, s. 169). Edellä mainituin perustein maalämmön keruupiiriltä ei voi edellyttää rakentamislupaa ja se voidaan rakennusjärjestyksessä säilyttää luvasta vapautettujen rakentamistoimenpiteiden luettelossa.

Rakentamisluvan edellyttämän toimenpiteen yhteydessä jätevesijärjestelmä on luvanvarainen. Rakentamislupaa ei voi edellyttää alle 30 m²:n suuruisilta rakennuksilta, joihin voi myös liittyä jätevesijärjestelmä tai jätevesijärjestelmä voidaan tehdä jo olemassa oleviin rakennuksiin. Edellisessä kappaleessa on lueteltu rakentamislain 42 §:n mukaiset rakentamistoimenpiteet, jotka edellyttävät rakentamislupaa. Rakennusvalvontaviranomaisen harkinnan mukaan jätevesijärjestelmää ei voi tulkita rakentamislainsäädännön näkökulmasta painoarvoltaan suuremmaksi kuin varsinaisen rakennuksen rakentamista luvitusta mietittäessä, joten yksittäistä jätevesijärjestelmää ei ole tarkoituksenmukaista ottaa rakentamisluvituksen piiriin. Jätevesijärjestelmä tulee aina kuitenkin tehdä voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti, riippumatta siitä, luvitetaanko toimenpide vai ei.

Maisematöiden eri luonteinen toiminta on huomioitu jo rakennusjärjestysluonnoksessa, samoin ympäristöluvan tarve. Ympäristöpalveluiden muita huomioita on käsitelty teknisin korjauksin rakennusjärjestysehdotukseen.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo toimitti lausunnon 26.4.2024. Siinä pyydettiin päivittämään muinaisjäännöksiä ja rakennettua kulttuuriympäristöä ja maisemaa koskevia kohtia. Rakennusjärjestyksessä on pyritty välttämään laissa olevan tekstin toistamista sekä laissa jo säädettyjen asioiden ottamista rakennusjärjestykseen. Samoin on pyritty välttämään pitkiä, määritteleviä selostuksia. Muinaismuistojen ja kulttuuriympäristön osalta rakennusjärjestysluonnokseen tehty kirjaus on katsottu riittäväksi.

Rakennusvalvonta on myös sisäisesti luonnoksen laatimisen jälkeen saadun lisätiedon perusteella katsonut tarpeelliseksi tehdä joitakin muutoksia rakennusjärjestykseen. Muun muassa ilma-vesilämpöpumput on otettu takaisin luvanvaraisuuden piiriin niiden aiheuttamien yleisten meluhaittojen vuoksi ja ranta-alueella rakennusten lukumäärärajoitus on poistettu rakentamislain vastaisena. Lisäksi rakennusjärjestykseen on lisätty ohjeistus louhintatöistä rautatien läheisyydessä.

Luonnoksen ja sen nähtävillä pidon yhteydessä saadun palautteen sekä rakennusvalvonnan rakentamislain pohjalta suoritettujen harkinnan, tulkinnan ja tämän hetkisen tiedon mukaisesti on laadittu liitteenä oleva ehdotus Lahden kaupungin rakennusjärjestykseksi. Rakennus- ja ympäristölupalautakunta päättää ehdotuksen asettamisesta nähtäville kuulemista varten.

Ehdotus asetetaan nähtäville 17.5.–20.6.2024. Nähtävillä olosta kuulutetaan Lahden kaupungin verkkosivuilla sekä Seutuneluset ja Uusi Lahti -lehdissä. Rakennusjärjestysehdotus on nähtävänä Lahden kaupungin verkkosivuilla sekä Lahti-Pisteessä. Nähtävilläoloaikana kuntien jäsenillä ja muilla osallisilla on oikeus tehdä muistutus rakennusjärjestysehdotuksesta.

Ehdotuksesta saatujen palautteiden sekä lausuntojen pohjalta laaditaan lopullinen rakennusjärjestys, joka saatetaan kaupunginhallituksen kautta kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi. Jos muutokset nähtävillä olleeseen ehdotukseen ovat oleellisia, muutettu ehdotus asetetaan uudestaan nähtäville 30 päivän ajaksi ennen lopullista käsittelyä.

Vaikutusten ennakkoarviointi

Rakennusjärjestyksen päivittäminen 1.1.2025 voimaan tulevan rakentamislain mukaiseksi varmistaa, että paikalliset rakentamismääräykset ovat yhdenmukaisia voimassa olevan lainsäädännön kanssa. Tämä vähentää ristiriitaisuuksia ja epäselvyyksiä osallisille, joita ovat Lahden kaupungin asukkaat ja maanomistajat, Lahdessa toimivat yritykset, yhdistykset, seurakunnat ja järjestöt, Lahden kaupungin toimielimet, naapurikunnat, Hämeen ELY-keskus, Uudenmaan ELY-keskus, Päijät-Hämeen liitto, Päijät-Hämeen pelastuslaitos, Museovirasto, Maanmittauslaitos, Liikennevirasto, Lahdessa toimivat yhdyskuntatekniikkaa ja -palveluja tuottavat yritykset sekä muut viranomaiset. Rakennusjärjestyksen päivittäminen tukee myös yleis- ja asemakaavoitusta.

Rakennusjärjestyksen uudistamisella on välillisiä taloudellisia vaikutuksia mm. kaupungin asukkaille ja maanomistajille sekä yrityksille, yhdistyksille, seuroille ja järjestöille, sillä rakennusjärjestyksessä vapautetaan rakennusvalvontaviranomaisen lupatarpeesta aiempaa enemmän kohteita, jolloin lupamaksuja ei synny eikä suunnittelijoiden ja työnjohtajien palkkioita välttämättä muodostu. Toisaalta samalla vastuuta siirtyy aiempaa laajemmin suoraan rakennushankkeeseen ryhtyville, jolloin mm. naapureiden väliset epäselvyydet rakentamisessa voivat lisääntyä. Tämä puolestaan voi lisätä jatkuvan valvonnan työmäärää rakennusvalvonnassa

ja ympäristönsuojelussa. Rakennusjärjestyksen päivittämisessä on kuitenkin huomioitu ja jatkettu lainsäätäjän tahtotilaa lupakynnyksen nostamisessa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote:

- kaupunkisuunnittelu (Juha Helminen)
- kaupunkitekniikka (Mika Lastikka)
- ympäristöpalvelut (Ismo Malin, Juha Alaluukas)
- Tilakeskus: tilakeskus(at)lahti.fi
- Päijät-Hämeen pelastuslaitos: phpela(at)paijatha.fi
- Hämeen ELY-keskus / kirjaamo.hame(at)ely-keskus.fi
- Uudenmaan ELY-keskus / kirjaamo.uusimaa(at)ely-keskus.fi
- Maanmittauslaitos / asiakaspalvelu(at)maanmittauslaitos.fi
- Päijät-Hämeen liitto / toimisto(at)paijat-hame.fi
- Lahden kaupungin museo: kirjaamo(at)lahti.fi
- Väylävirasto / kirjaamo(at)vayla.fi
- Lahden kaupungin naapurikunnat:
  - Hollola kirjaamo(at)hollola.fi
  - Orimattila kirjaamo(at)orimattila.fi
  - Asikkala kirjaamo(at)asikkala.fi
  - Heinola kirjaamo(at)heinola.fi
  - Iitti kirjaamo.iitinkunta(at)iitti.fi
- Salpakierto Oy / asiakaspalvelu(at)salpakierto.fi
- Lahti Aqua Oy / lahtiaqua(at)lahtiaqua.fi
- Lahti Energia Oy / asiakaspalvelu(at)lahtienergia.fi

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja

nro 5

- Telia Oyj / production-desk@teliacompany.com
- DNA Oyj / palvelu(at)dna.fi
- Päijät-Hämeen kiinteistöliitto / pajat-hame(at)kiinteistoliitto.fi

Kuulutus, liitteenä rakennusjärjestysehdotus

- Lahden kaupungin virallinen ilmoitustaulu www.lahti.fi/Kuulutukset
- Lahti-Piste

Kuulutus

- Uusi-Lahti
- Seutuneluset

Liitteet

- 1 Lahden kaupungin rakennusjärjestysehdotus

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, 14.05.2024

§ 42

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Lautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

- Rakennusvalvonnan viranhaltijoiden lupapäätökset 4.4.2024 –1.5.2024.
- Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös 11.4.2024 (736/2024) rakennuslupaa 398-2022-703 koskevaan valitukseen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, 14.05.2024

§ 43

Muut asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Lautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

- Jätehuoltopäällikkö Tiia Yrjölä kertoi saostus- ja umpisäiliölaitteen kuljetusjärjestelmän valmistelusta.

- Ympäristölupapäällikkö Juha Alaluukas kertoi Päijät-Hämeen käräjäoikeuden antamasta tuomiosta ympäristön turmelemistapauksessa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 36, § 37, § 41, § 42, § 43

nro 5

Lahden kaupunki

MUUTOKSENHAKUKIELTO

oikaisuvaatimus/kunnallisvalitus

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 38, § 39, § 40

nro 5

Lahden kaupunki

VALITUSOSOITUS, hallintovalitus

Valitusoikeus

Päätöksestä saa valittaa se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Valitusviranomainen

Vaasan hallinto-oikeus

Yhteystiedot

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43

PL 204, 65101 Vaasa

029 56 42780

faksi 029 56 42760

vaasa.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Valitusaika ja sen alkaminen

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Annettaessa päätös asianosaiselle tiedoksi hänen

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja

nro 5

suostumuksellaan sähköisenä viestinä hänen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja

nro 5

- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HOL 32 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä.

Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksut

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta. [Linkki tuomioistuinmaksulakiin \(1455/2015\)](#). Ajantasainen tieto hallinto-oikeuden oikeudenkäyntimaksuista [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).